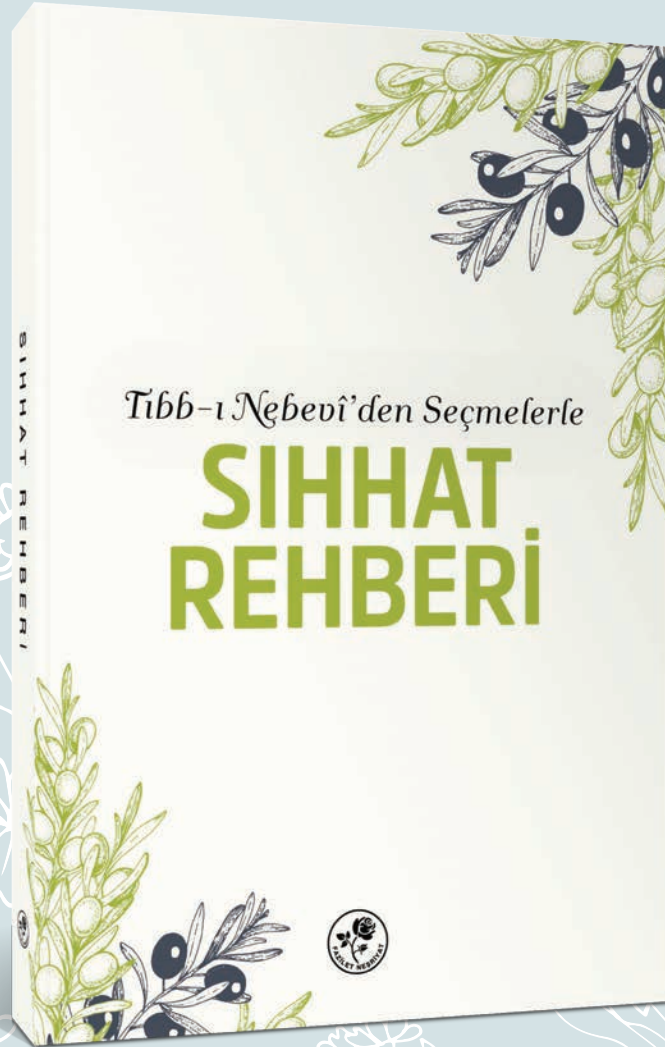

Sihhat ve Afiyette Olmak En Büyük Nimetlerdendir

- Sıhhatin ehemmiyeti • Hastalığa karşı sabır ve manevî tedbirler
- Bazı gıdalar ve bitkilerin hususiyetleri • Sağlık için dikkat edilmesi gerekenler • Pratik bilgiler ve tavsiyeler

Yeni

Çamlıca Kitap Mağazalarında ve
camlicakitap.com'da

tarihi sevdiren kitaplar

Tarihin ambarından titizlikle seçilmiş, her yaşta okurun keyifle okuyacağı lokum tadında bilgiler...

Hap
Kitap
Serisi

Çamlıca Kitap mağazalarında ve
www.camlicakitap.com'da

YEDİKITA
kitaplığı

Bir Askerin Kaleminden Kanije Destanı

*Tiryâki Hasan Paşa ve askerlerinin şanlı
destanı, tarihimizin en önemli mücadeleleri
arasında yer alıyor.*

yeni
 baskı

Çamlıca Kitap mağazalarında ve
www.camlicakitap.com'da

HASBAHÇE

YEDİKITA

AYLIK TARİH VE KÜLTÜR DERGİSİ
EKİM 2022 - SAYI 170

YAYINCI
ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi AHMET TEMİZ
Yayın Yönetmeni (Sorumlu) KEMAL ERKAN
Yayın Editörü VEYSEL SEKMEN
Editörler R. KEMAL SUBAŞI
EMRE BOYACI
Dijital İçerik Editörü TUNAHAN KANICI
Yayın Danışmanları SELMAN SOYDEMİR
İBRAHİM COŞKUN
Tasarım SÜLEYMAN KÖKLÜ
Kurumsal İletişim İSMAİL GÜR - MURAT SAFRAN
Web AURORA BİLİŞİM
Hukuk Müşaviri Av. ALİ ÇAVUŞOĞLU

KÜTÜPHANE VE ARŞİV

Çamlıca Araştırma Kütüphanesi
www.camlicalibrary.org

YÖNETİM YERİ

Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Sertifika No 46592

REKLAM

HÜSEYİN GÜNEY
huseyin.guney@camlicabasim.com

BASKI

Çamlıca Basım Yayın

YAYIN SÜRESİ-TÜRÜ

Aylık-Yerel Süreli
ISSN 1308-5379

AVRUPA (ALMANYA)

ENDER GMBH, Melatener Weg 18 - 50825 KÖLN
Tel. +49 221 690 58 90
www.camlicakitap.de / abone@camlicakitap.de

AVRUPA (HOLLANDA)

Çamlıca Kitap B.V. Bemmelseweg 67 6662 PE Elst-GLD
Holland / info@camlicakitap.nl / www.camlicakitap.nl

YEDİKITA Dergisi'nin bütün yayın hakkı, Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Dergide çıkan yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayınlanan reklamların her türlü sorumluluğu, sahiplerine aittir.

İRTİBAT VE ABONE

0850 811 9 811
abonemerkezi@camlicabasim.com
Yazı İşleri (0212) 657 88 00 - 7103
WhatsApp Hattı 0530 285 38 04

ÇAMLIÇA BASIM YAYIN VE TİC. A.Ş.

Ziraat Bank IBAN TR81 0001 0021 0550 7231 7750 02
Akbank IBAN TR60 0004 6011 9388 8000 0135 18

www.yedikita.com.tr editor@yedikita.com.tr

 / yedikitadergisi

Yeni bir okuma deneyimi için
dijital sayılarımız
Çamlıca Kitap uygulamasında

Yedikitadan...

“Bu kitap alınmaz, satılmaz ve rehin verilemez!”

Günümüz popüler kültüründe Sultan Abdülhamid Han'ın kitaplarla ünsiyeti, sadece polisiye romanlara indirgenir. Hâlbuki polisiye kitapları sadece, sultanın istirahat vakitlerinde tercih ettiği şahsî bir okuma/dinleme merakı sayılmalıdır.

Manipülasyonda ve algı yönetiminde matbuatın, basımın son derece etkili olduğu bir dönemde, Ulu Hakan, devletin ve milletin saadeti ve selameti için bu sahada da çok titiz davranmıştı. Âleme yön veren siyasî manevraları bir tarafa, Müslümanların nezih bir itikatta olmaları için gösterdiği gayretin nişaneleri, hâlâ dünyanın muhtelif yerlerinde karşımıza çıkmakta.

Onun bu minvaldeki en büyük hizmetlerinden biri, belki de en başta geleni, *Sahih-i Buhârî*'yi müstesna bir çalışmayla yeniden yayınlamasıdır. Kur'ân-ı Kerîm'den sonra en muteber kitap olan *Sahih-i Buhârî*'nin hatasız ve kaliteli bir şekilde hazırlanıp bastırılması için gösterilen çaba ve hassasiyet, bizzat sultanın takibindeydi. Bu neşir için *Sahih-i Buhârî*'nin o zamana kadar bilinen en doğru nüshası esas alınarak, yeni baskının hazırlanmasında, tashihinde, mukabelesinde ve hatta matbaa süreçlerinde ilimce, amelce ve itikatça sahih kimselerden hizmet alınmıştı. Gerekli bütün masraflar da sultanın kendi hazine-i şahanesinden karşılanmıştı.

Sultan Abdülhamid, “Allah rızası için vakıf” olarak bastırıldığı kitabın, çeşitli memleketlerdeki İslâm

âlimlerine hediye edilmesini

istiyordu. Şu bakış açısı, muteber bir hadis kitabını İslâm dünyasına, matbaa ve dizgi hatalarından uzak ve kaliteli bir baskı ile sunmaktan çok daha fazla manalar taşıyordu şüphesiz.

Konuya dair detaylar, dosyamızda sizleri bekliyor. İstifadeli okumalar dileriz...

içinde

EKİM 2022
sayı

170

18-33

SAHİH-İ BUHÂRÎ'NİN NEŞRİNDE

HAKANÎ HASSASİYET

SELMAN SOYDEMİR

ekiler

8

AYIN GÜNÜ

YUNUS EMRE BOZOK

10

YAZIHANE

12

KAFKASLARDA YAŞAYAN SİYAHİLER

AHMET SARBAY

14

CER ATÖLYESİ

TUNAHAN KANICI

34

ÂNIN HİKÂYESİ

TUNA SER

36

"İLİM TAHSİLİ HER ŞEYDEN ÜSTÜNDÜR!"

MUSLİHUDDİN

MUSTAFA EFENDİ

SONER DEMİRSOY

40

ÂLİM VE MÜFESSİRLER ŞEHİRİ

KEFE

DOÇ. DR. BAYRAM ARİF KÖSE

50

TARİH AMBARI

MUSTAFA DEDELER

52

AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİ'NİN TALEBESİ

ŞEYH ŞAMÎ

PROF. DR. HAMİT PEHLİVANLI

58

İSİMDEN MÜSEMAYA

MEHMED BAĞ

60

OSMANLI ŞEHİRLERİNİN

YENİ ÇEHRESİ

PROF. DR. EFKAN UZUN

67

BERCESTE

68

ANADOLU'DA ÖNEMLİ BİR SEFER MENZİLİ

ÇERKEŞ'TE SULTAN MURAD VAKFI

DOÇ. DR. SAİM YÖRÜK

74

OSMANLI'NIN

DEVASA SULAMA PROJELERİ

OSMAN DOĞAN

76

TESTGÂH

AHMET SARBAY

78

BULMACA

SELMAN ASLAN

ayın günü

ayın günü

6 Ekim

1950

İlk Türk Tugayı Kore'ye Ulaştı

- Kore Savaşı, dünya siyasetinin iki önemli gücü Amerika ve Sovyetlerin Uzakdoğu'daki siyasî rekabetinin, silahlı rekabete dönüşmesinden başka bir şey değildi. Bu rekabette, Sovyetlerin 1948'de Kuzey Kore'yi işgal etmesiyle yeni bir merhaleye geçilir. Kuzey'e karşı Güney'i öne sürerek savunma hattı kuran Amerika, Birleşmiş Milletler aracılığıyla Güney Kore'yi koruma altına alır.
- Ancak Kuzey Kore'nin 1950'de Güney Kore'nin başkenti Seul'u işgal etmesi üzerine Birleşmiş Milletler, 27 Haziran 1950'de bölgede barış ve huzurun sağlanması (!) için çağrıda bulunur. Artık askerî harekât kaçınılmazdır.
- Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 16 devlet, asker gönderme kararı alarak Birleşmiş Milletlerin çağrısına olumlu cevap verir. Hatta Güney Kore'ye asker göndermeyi teklif eden ilk ülke, Türkiye olmuştur. Türkiye, 30 Haziran 1950 tarihli meclis oturumunda, askerî yardım yerine bölgeye doğrudan asker gönderme kararı alır.
- Anadolu'nun farklı şehirlerinden askerlerle oluşturulan tugayın komutanlığına, Çanakkale Savaşı'nda da görev alan Tuğgeneral Tahsin Yazıcı atanmıştır.
- Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasındaki 1. Türk Tugayı, üç ayrı gemiyle 25 Eylül 1950'de İskenderun Limanı'ndan yola çıkar. Tugayımız; Süveyş, Kızıldeniz, Colombo, Singapur, Filipinler ve Formosa Adaları'nı geçerek 21 gün sonra, 6 Ekim'de Kore'nin güneydoğusundaki Busan Limanı'na ulaştı.
- Türk tugayının Kore'ye giderken kullandığı güzergâh, 1889'da Miralay Osman Bey komutasında Japonya'ya gönderilen Ertuğrul gemisi tarafından da kullanılmıştır.
- Dünyanın en dağlık arazilerinden birinde gerçekleşen savaşlar boyunca cepheler defalarca el değiştirmiş, Kore dağları binlerce askerin mezarı hâline gelmişti. Kanlı savaş, 3 yıl sonra Temmuz 1953'te yapılan Panmun Jom Ateşkesi'yle sonuçlandı. Savaşa BM üyesi 21 ülkeden 1.7 milyondan fazla asker katılmış, 40 binden fazla asker hayatını kaybetmiştir.
- Türkiye, 1000'i aşan şehit sayısı ile, savaşa katılan ülkeler arasında Amerika ve İngiltere'den sonra en fazla asker kaybeden ülke olmuştur.

EKİM'DE BAŞKA NE OLDU?

1 Ekim 1529: Kanuni Sultan Süleyman, 20 gündür devam eden Viyana muhasarasını kaldırma emrini verdi.

2 Ekim 1187: Selahaddin Eyyubî, Kudüs'teki 88 yıllık haçlı işgaline son verdi.

4 Ekim 1853: Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Kırım Harbi başladı.

8 Ekim 1912: Balkan Harbi başladı.

UNISPACE 82

VIENNA 9-21 AUGUST

ânın
hikâ-
yesi

TUNA SER

آنك چكاييرى

UZAY YARIŞININ İLK İŞARET FİŞEĞİ: SPUTNİK

İnsanoğlu gökyüzüne alâka duymuş, uzaya merakını hep diri tutmuştur. Bu bilinmeyen diyarın bilinen ilk fizikî irtibatı, Sputnik 1 yapay uydusuyla sağlanmıştı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra başlayan uzay yarışında ABD'ye karşı üstünlük kurmak isteyen Sovyetler Birliği, Sputnik uydusuyla, insanlığın uzayı keşfetme yolculuğunda ilk adımı attı. 4 Ekim 1957 tarihinde uzaya gönderilen uydu, 3 hafta gibi kısa sayılabilecek bir süre sinyal gönderse de etkisi büyük oldu. Bu yarışta geri kalmak istemeyen ABD, büyük yatırımlarla NASA'yı kurdu ve uzay yarışı başlamış oldu.

KUDÜS'Ü FETHEDECEK KUMANDAN

Hazret-i Ömer'in (r.a.) Filistin valisi Amr bin Âs (r.a.), Arap dahilerinden ve savaş ilminde mahir zatlardan. Rum İmparatoru Hirakl'in Filistin kumandanı Artebon da hilebaz bir adamdı. Artebon, Remle ve Kudüs-i Şerif'ten topladığı askerle Ecnadeyn tarafında bulunuyordu.

Amr bin Âs (r.a.) ordusunu hazırlayıp Artebon üzerine yürüdü. O da inatla savaştı. Şiddetli bir savaş oldu. Nihâyet Artebon'un ordusu bozuldu ve bozgun askeriyle Kudüs'e gitti. Hemen arkasından Amr bin Âs (r.a.) Gazze, Sebastıyye, Nablus, Yafa beldelerini ve civarlarını fethettikten sonra Kudüs'ün teslimi için haber gönderdi.

Kudüs'ün ileri gelenleri, Halife Hazretleri bizzat gelip de söz ve af teminatı verirse o şartla beldeyi teslim edecekleri cevabını verdiler.

Durum Medine-i Münevvere'ye arz olundu. Hazret-i Ömer (r.a.), Medine-i Münevvere'de yerine Hazret-i Ali'yi (r.a.) vekil bırakıp Kudüs-i Şerif'e doğru yola çıktı, Câbiye'ye vardı. Şam tarafının emirleri kendisini karşıladılar. Orada iken Kudüs-i Şerif'in ileri gelenleri onunla görüştüler. O da onlara eman verdi ve cizye vermek üzere onlarla antlaşma yaptı. Filistin'i iki sancağa taksim etti. Birini merkezi Remle olmak üzere Alkame bin Hakîm'e, diğeri merkezi Kudüs-i Şerif olmak üzere Alkame bin Meczir'e verdi ve sonra Kudüs'e gitti. Artebon ile ona tâbi olanlar, antlaşmayı kabul etmeyip Mısır'a kaçmış olduklarından ahali, Kudüs-i Şerif'i Hazret-i Ömer'e teslim etti. Kudüs şehri muhasara olunduğu zaman şehir ahali:

“Burayı fethedecek kumandan şöyle şöyle sıfatlara sahip olmalı.” demişler ve Hz. Ömer'i görmek istemişlerdi. Ahali, şehre giren Hz. Ömer'in evsaf ve ahlâkını görünce Kudüs'ü teslim etmiştir. (H. 15-M. 636)

Resûl-i Ekrem (s.a.v.) Hazretleri, Şam beldelerinin fetholunacağını ashabına haber vermişti. Hazret-i Ömer (r.a.), bu mucizenin kendi zamanında meydana gelmesinden dolayı çok memnun oldu. Pek çok Ashab-ı Kiram ile büyük bir neşe ile Kudüs-i Şerif'e girdi. Sahratullâh'ı süpürüp temizledi ve oraya bir Mescid-i Şerif inşa edilip ibadete açılmasını emrederek Medine-i Münevvere'ye geri döndü.

Yıldırım Bayezid Han'ın naaşının,

9 Mart 1403

günü Akşehir'de

vefatı üzerine

Emir Timur'un

emri ile Şeyh

Mahmud Hayranî

Türbesi'ne

konulduğunu; ancak

sultanın Bursa'ya

defnedilmesine

dair vasiyeti

olduğu

anlaşılnca,

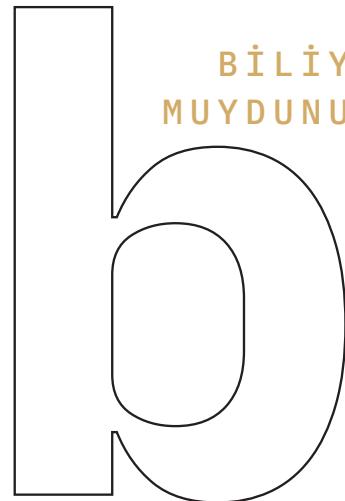
daha sonra Musa

Çelebi tarafından

Bursa'ya

nakledildiğini...

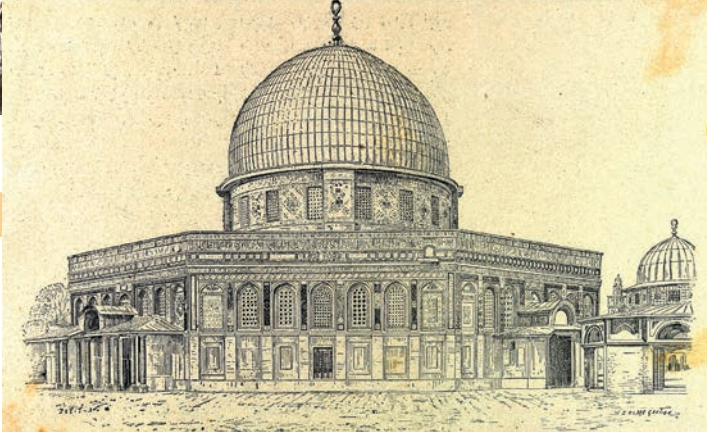
**BİLİYOR
MUYDUNUZ?**

SÖZLERİN ASILLARI

"GÖZ VAR NİZAM VAR"

"Göz var iz'ân var" sözünün galat hâli olarak kullanılan bir deyimdir. Hem görerek hem de düşünerek gerçeklerin apaçık ortada olduğunun kavranabileceğini ifade eder. "İz'ân" kelimesi anlayış, anlama kabiliyeti, firaset manalarında. "Nizam" kelimesi ise kural, ahenk, düzen manalarına gelir.

İNCİRİN İSPATI

- Ezop (Aisopos, M.Ö. 620-560) bugün Afyon'un Emirdağ ilçesinde, Hisar köyü yakınlarında bir yerde dünyaya gelmiştir.
- Fabl denilen, kahramanları hayvanlar olan, toplum hayatına dair ilk manzum hikâyelerin sahibidir.
- Ezop, çirkin ve kekeme olması sebebiyle, çevresindekilerin kötü davranışlarını, zekâsını kullanarak alt etmeyi başarıyordu.
- Bir gün efendisinin eve gönderdiği taze incirleri diğer hizmetkârlar yemiş ve suçu Ezop'un üzerine atmışlardı. Köleleri acımasızca cezalandıran efendiler için bu ağır bir suçtu. Ezop kendisini savunmayıp birkaç dakika cezasının ertelenmesini istedi.
- Bu isteği kabul edilince koşarak getirdiği bir kap suyu içtikten sonra parmağını boğazına sokarak midesindekileri çıkardı. Midesinden, içtiği sudan başka hiçbir şey çıkmadı. Kekeme olduğundan, kendisini ifade edemese de suçsuz olduğunu ispat etmişti. Sonra, eliyle diğer hizmetkârları işaret ederek onların da aynısını yapmalarını istedi. Herkes şaşırırsa da bu yolla incirleri kimlerin yediği ortaya çıkmıştı.

ÇÖMLEKLER BÜYÜK OLURSA!

Açgözlü ve tamahkâr Eş'ab bir gün, çömlekçi dükkânının önünde durup bir süre çanak çömleklere baktıktan sonra çömlekçiye:

"Şunları biraz daha büyücek yapsan olmaz mı?" demiş.

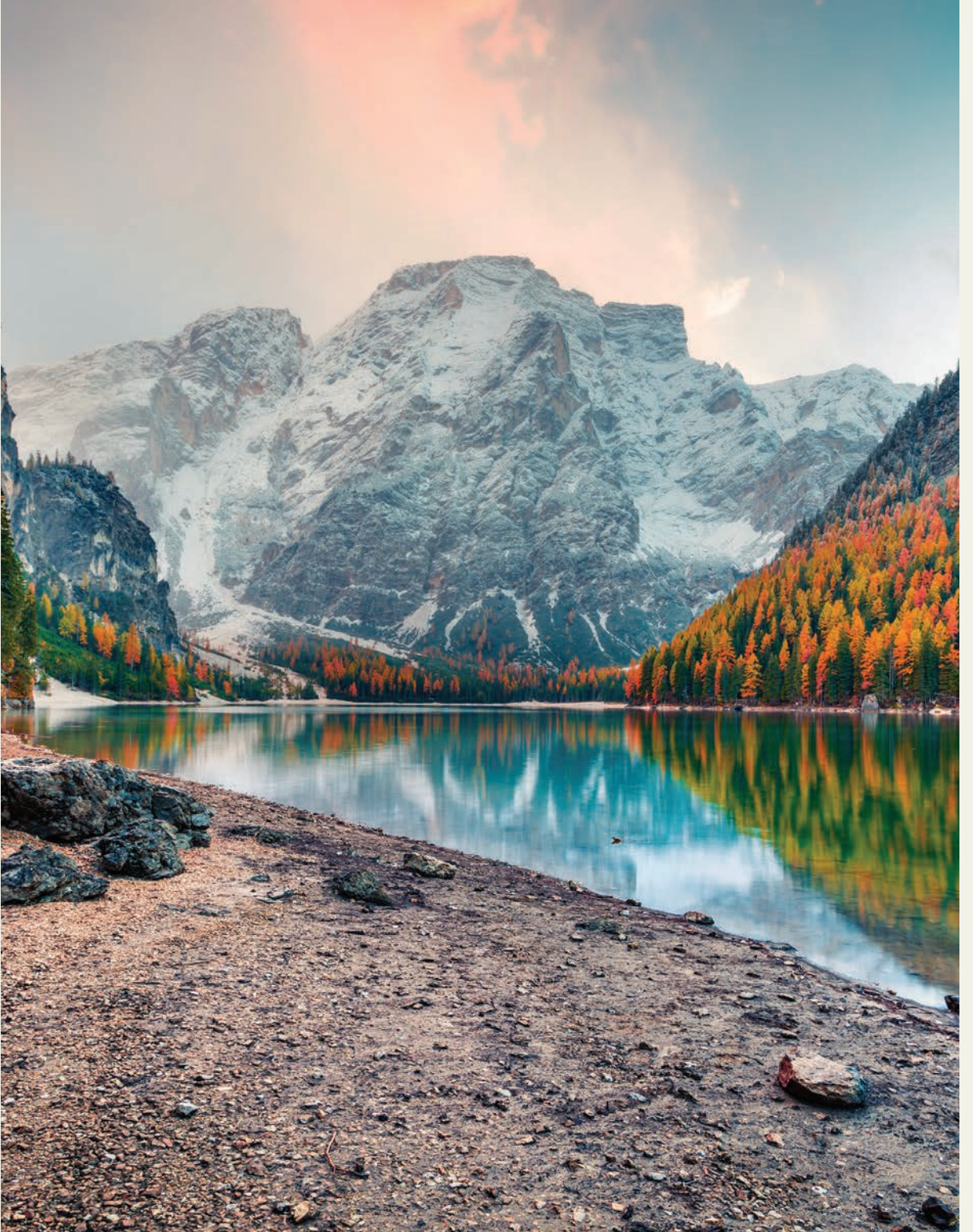
Çömlekçi onu müşteri zannedip: "Hangisinden ne kadar, ne büyüklükte istiyorsun?" diye sorunca Eş'ab hemen cevaplamış:

"Yok, ben alacak değilim. Alanlar, şayet bu kaplarla bana bir şey verecek olurlarsa, çokça olsun diye dedim!.."

**Nik ü bedden ne olsâ dilde hâzır
Lisânâ ol olur elbette zâhir**

Fuâdî (Ömer)

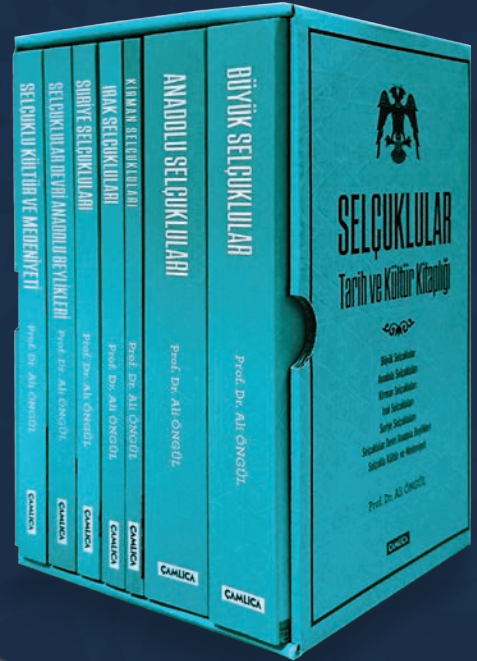
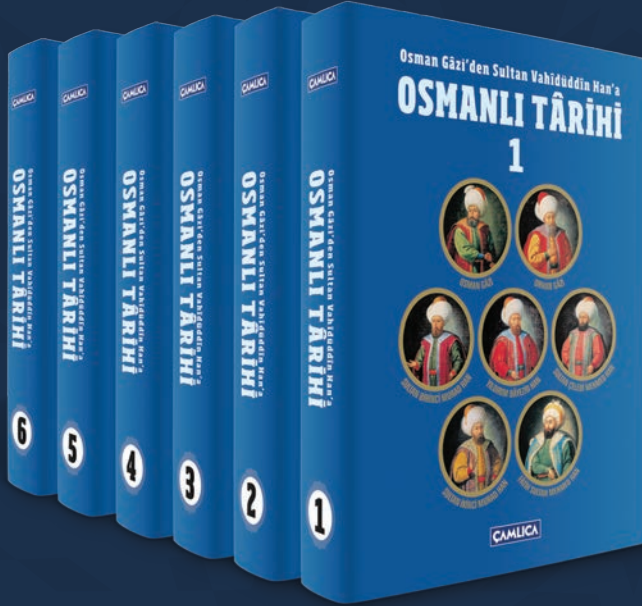
Gönülde iyi kötü ne varsa, lisanda o zahir olur, görünür.

Fotoğraf: BRAIES GÖLÜ / İTALYA

Her Yönüyle Osmanlı ve Selçuklu Tarihi

İslam Tarihinin
1000 Yılı

- Sade ve anlaşılır bir dil
- Vesikalara dayalı bilgiler
- Güncel araştırmalar

Çamlıca Kitap mağazalarında ve
www.camlıcakitap.com'da

ÇAMLIÇA
Doğru bilgi doğru kaynaktan alınır...

Yedikıta Dergisi'nin 14 yıllık geçmişi, Yedikıta Kitaplığı ile geleceğe taşınıyor...

Çamlıca Kitap mağazalarında ve
camlicakitap.com'da

Tarihi Sevdiren Kitaplar... **YEDİKITA**